

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

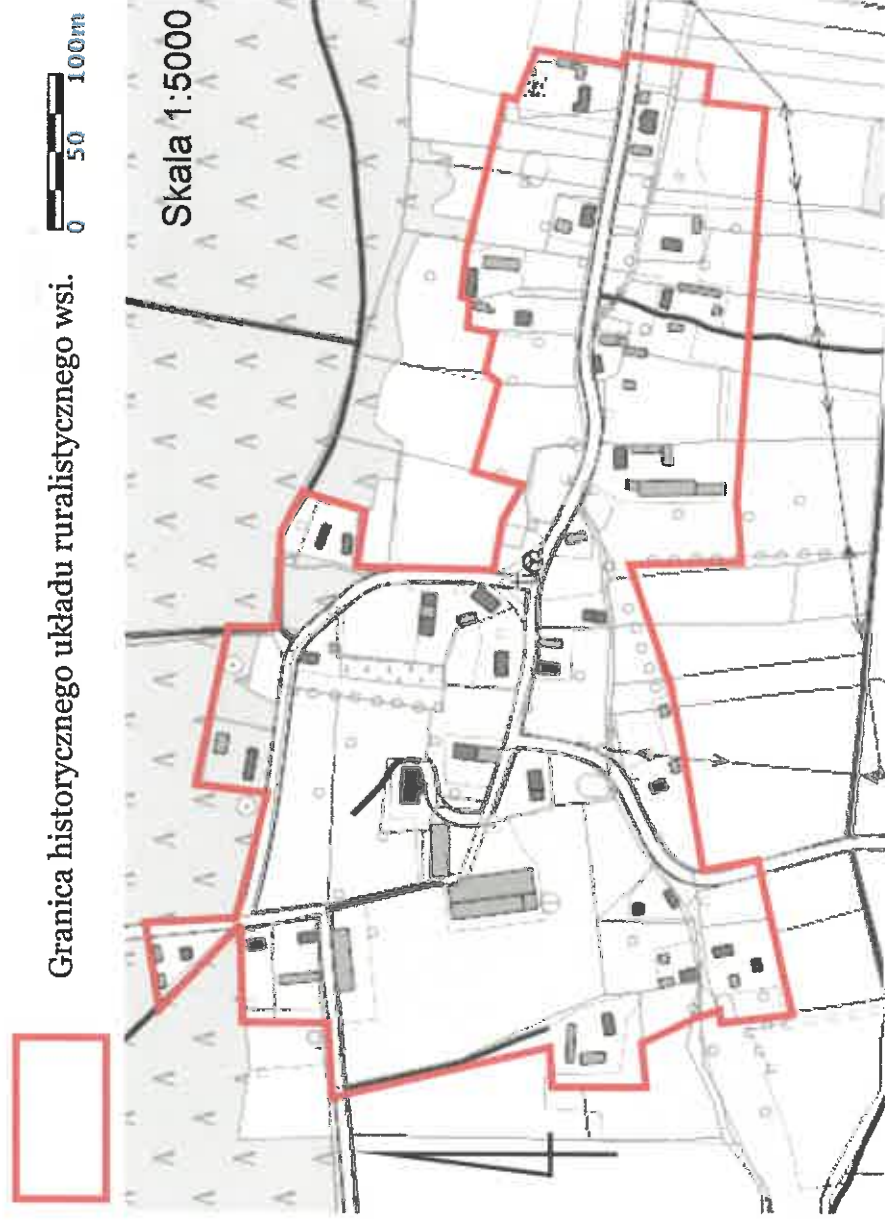
1. Nazwa

Historyczny układ ruralistyczny wsi

2. Czas powstania

ok. 1850, 1954

9. Materiały graficzne

3. Miejscowość

CIESZYNY

4. Adres (ulica, nr posesyj)

5. Przynależność administracyjna

Województwo **DOLNOŚLĄSKIE**

Powiat **GÓROWSKI**

Gmina **JEMIELNO**

6. Współrzędne geograficzne

51°32'28"N 16°33'19"E

7. Użytkowanie obecne
mieszkalne
rolnicze

8. Stan zachowania

4

Cieszyn - 1936- 1945 Finkenheide wcześniej Tscheschen.

W 1913 r. wieś i dwór (z leśniczówką i cegielnią), w niej urząd pocztowy, urząd stanu cywilnego, zamieszkała przez katolików. Stacja kolejowa w Bukowinie w odległości 4.5 km. Liczba ludności wówczas to: 855 + 67 osoby. Wieś w typie wielodrożnicy charakteryzującej się rozproszoną zabudową zagrodową ulokowaną po obu stronach drogi z folwarkiem na zachodnim krańcu wsi. Zabudowania folwarczne wzniesiono w 2 poł. XIX w. i stanowiły klucz z folwarkiem w Zdzisławicach. W 1891 r. właścicielem obu był Andreas Graeger. Uprawiano tu głównie zboża i ziemniaki na potrzeby gorzelni w Zdzisławicach a także bydło. Od 1898 r. aż do 1945 r. majątek był w rękach rodu Tschache.

Bibliografia:

- Johann Georg Knie, Alphabetisch-statistisch-topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuss. Provinz Schlesien : nebst beigefügter Nachweisung von der Eintheilung des Landes nach den Bezirken der drei königlichen Regierungen, den darin enthaltenen Fürstenthümern und Kreisen, mit Angabe des Flächeninhaltes, der mittlern Erhebung über die Meeresfläche, der Bewohner, Gebäude, des Viehstandes usw. - 2. verm. u. verb. Aufl., Breslau 1845.
- Hans Lutsch, Verzeichnis der Kunstdenkmäler der Provinz Schlesien , Bd. 2., Die Kunstdenkmäler der Landkreise des Reg.-Bezirks Breslau, Breslau 1889.
- Romuald M. Łuczyński, Losy rezydencji dolnośląskich w latach 1945-1991, Wrocław 2010.
- M. Pastorf, Schliesisches Gitter-Adressbuch, Breslau 1876.
- Die Rittergitter und selbständigen Gutsbezirke in der Provinz Schlesien, Breslau 1870.
- Schliesisches Gitter-Adressbuch, Breslau 1886, 1891, 1894, 1902, 1905, 1909, 1912, 1917, 1921, 1926, 1930.
- Friedrich Albert Zimmermann: Beyträge zur Beschreibung von Schlesien. Bd. 1-13, Brieg 1786.

Materialy kartograficzne:

- Messitschblatt, pomiar 1887 r., nowelizacja 1929 r., wydanie 1937-1940 r.

Istniejące zagrożenia: Degradacja układu ruralistycznego związana z współczesną zabudową różnego typu, dogaszczanie i wprowadzanie nowej zabudowy na terenach historycznie niezabudowanych, rozbiórki i przebudowy budynków historycznych oraz ich modernizacja z wykorzystaniem współczesnych, niezgodnych z lokalną tradycją materiałów budowlanych.

Postulaty konserwatorskie: Utrzymanie układu wsi, zachowanie skali zabudowy, jej historycznego rozplanowania, tradycyjnych brył, formy, użycych materiałów i artykulacji elewacji, ochrona zabudowy zespołu dworsko-folwarcznego.